

Evropsko doživljanje poklica vzgojitelj-ica predšolskih otrok

Mobilnost Erasmus+ je postala na naši šoli prepoznavna kot praksa v tujini, ki jo imajo možnost opravljati dijaki 3. in 4. letnikov programa Predšolska vzgoja. V juniju so se dijaki prijavljali na šolski razpis za sodelovanje pri projektu »Predšolska vzgoja v tujini – Dijaki in osebje na praksi in usposabljanju«, ki smo ga uspešno prijavi in zanj dobili sredstva Evropske komisije, v okviru izvajanja programa Erasmus+ mobilnosti.

K sodelovanju pri projektu se je prijavilo 30 dijakov. V novembru 2016 sta dve skupini dijakov izpeljali mobilnost v Budimpešti in na Dunaju. V vsaki skupini je bil prisoten tudi spremljevalni učitelj, ki je poskrbel za uvajanje dijakov v življenje v velikem mestu, spremljal je njihovo delo v vrtcih in poskrbel, da so spoznali veliko kulturnih ter zgodovinskih znamenitosti Budimpešte in Dunaja. Dijaki so prakso opravljali v vrtcih, kjer je bil sporazumevalni jezik angleščina. Dekleta in fant so se izkazali kot dobro strokovno naravnani, spretni in odgovorni. Kljub prvotnim pomislekom, da mogoče ne bodo kos tujini, so po dveh tednih mobilnosti ugotovili, da so pridobili in utrdili še več veščin in spretnosti svojega poklica – vzgojiteljice/vzgojitelji predšolskih otrok. Nepozabna pa ostaja predvsem življenjska priložnost, ki so jo izkoristili in jo je imel vsak dijak denarno v celoti krito z denarjem iz projekta (okvirno 1500 EUR na dijaka).

Vsak dijak, ki sodeluje pri projektu, prejme certifikat o sodelovanju in dokument Europass mobilnost, kar je lahko odlična referenca pri iskanju dela. Hkrati je opravljena dvotedenska praksa v tujini priznana kot enakovredni delež opravljenega praktičnega usposabljanja pri delodajalcu v okviru šolanja v Sloveniji.

Dijaki svoje učne rezultate po izvedeni mobilnosti razširjajo med vrstniki na šoli, med mentoricami pri delodajalcih v Sloveniji in v lokalnem okolju. Dijaki med poukom in na različnih dogodkih na šoli ter izven z navdušenjem predstavljajo svojo mobilnost in navdušujejo druge, da se vključijo v to koristno priložnost, ki jo Evropska komisija ponuja mladim Evropejcem.

V aprilu 2017 gre na mobilnost v Milano še ena skupina dijakov. Z izvajanjem projekta opravljanja prakse v tujini bomo zagotovo nadaljevali tudi v naslednjem šolskem letu. Tak način opravljanja

praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcu smo na naši šoli sprejeli kot odlično rešitev tudi pri reševanju težav, na katere naletimo, ko iščemo dijakom delodajalce za opravljanje prakse v domačem kraju, hkrati pa povežemo delovno izkušnjo s prijetno dogodivščino bivanja v velikem mestu. Ponosni smo na te uspešno izvedene aktivnosti in jih vsem tudi priporočamo.

Karmen Lemut, koordinatorka projekta

Odvečne skrbi

V vrtcu mi je bilo zelo lepo. Prvi dan so nas toplo sprejeli – vzgojiteljice so bile zelo prijazne z nami in otroki. Ker je vrtec manjši, smo morale biti po tri v eni skupini in velikokrat nismo imele drugega dela, kot da smo se igrale z otroki. Vrtec se zelo razlikuje od tega, ki ga poznamo v Sloveniji, saj uporabljajo drugačne zasnove in se zgledujejo po ameriškem načinu. To sem dojemala kot pozitivno, saj sem tako spoznala različne načine vzgoje in obnašanja otrok. Veliko več je proste igre.

Ko sem se odločala, ali bi sploh šla na prakso v tujino, me je najbolj skrbel jezik, saj je vrtec mednarodni in govorijo angleško. Zdaj mi ni žal, da sem se odločila, da se priključim projektu, saj s sporazumevanjem nisem imela težav. Otroci so v angleščini razumeli vse, četudi so potem odgovorili največkrat kar v madžarščini. No, tu pa sem bila povsem bosa. ☺

Klara Pregelj, 4. e

Tujina te nauči ceniti to, kar se ti doma zdi samoumevno

Ko smo po desetih urah vožnje z neudobnim avtobusom končno prispeli v Budimpešto, se mi je zdelo, kot da se ne bom nikoli znašla v tako velikem mestu. Tudi potem, ko smo dobili zemljevid Budimpešte z vsemi linijami metrojev in tramvajev, sem bila zmedena in si nisem mogla predstavljati, kje na zemljevidu sploh smo.

A kmalu je postala vožnja z metroji in tramvaji logična ter sproščena. Vedeli smo, na katero številko tramvaja moramo iti, na kateri postaji moramo izstopiti, tudi ulice, na katerih smo večkrat bili, smo se naučili razbirati z zemljevida. Opogumili smo se za pot v neznane dele mesta in jih z zanimanjem raziskovali. Veliko smo se naučili tudi o prometu v velikih mestih: če ni prehoda, potem je zagotovo nekje podhod ☺. Le nečesa se nismo mogli privaditi. Siren. Številnih siren – večkrat na uro. In seveda hrane.

Madžari vse sladkajo. Le redko smo jedli hrano, ki nam je domača. Tudi če smo se dogovorili, kaj bi radi jedli, nas je zagotovo pričakalo kakšno neljubo presenečenje. Naredili so najmanj podobno rižoto slovenski rižoti, pa tudi musaka ni bila prav nič podobna naši. Ker nismo nikoli dobili solate, nam jo je pripravila kar profesorica, za kar smo ji zelo hvaležni. Naredila nam je tudi puding, da smo se lahko malo posladkali, saj Madžari očitno radi združijo glavno jed s sladico.

Ogledali smo si veliko poučnega in zanimivega. Obiskali smo živalski vrt, Madžarski narodni muzej, House of terror, parlament, cirkus, Invisible exhibition, bili smo na razstavi plakatov, v operi, akvariju, na glasbeni akademiji Franza Liszta in še kje. Ni mi žal, da sem bila del projekta opravljanje prakse v tujini, saj sem doživela stvari, ki jih drugače ne bi nikoli. Zato vrstnikom polagam na srce, naj izkoristijo takšno priložnost, ki se pojavi le nekajkrat v življenju. Naj jih ne skrbi jezik, saj imamo vsi dve roki in si z njima lahko veliko »povemo«.

Po dveh tednih in pol življenja in dela v tujini sem bolj samozavestna in odločnejša, saj smo morali v vrtcu podajati svoja mnenja in ideje. Morali smo sodelovati, se dogovarjati, sprejemati kompromise, sicer ne bi naredili ničesar. Videli smo drugačne načine dela z otroki in dobili ideje, ki jih bomo lahko uporabili na praksi v slovenskih vrtcih.

Ker smo doživeli veliko stvari, ki mi bodo ostale v lepem spominu, sem bila pri odhodu domov kar malo žalostna. Komaj smo se navadili na ritem življenja in dela v Budimpešti, pa smo že morali domov.

Teja Jenko, 4. e

Bogatejša za mednarodno izkušnjo

Mobilnost je bila zame zelo lepa in poučna izkušnja. Vsekakor mi ni žal, da sem se odločila za ta podvig, da sem zbrala živce in moči ob pisanju prijave in nadaljnjih pripravah. Sprva me je bilo sicer strah, ker nisem vedela, kaj naj pričakujem, in nisem bila prepričana, če se bom znašla v tuji državi, med tujimi ljudmi. A s tem kasneje ni bilo težav. Vse skrbi glede prevozov po mestu in komunikacije na delovnem mestu so kmalu izpuhtele.

Od dogodivščine v tujini si bom zagotovo najbolj zapomnila svojo skupino iz vrtca, v kateri so govorili predvsem rusko in nemško, zato sem sprva imela težave z komunikacijo. A to smo kmalu prebrodili, ko smo skupaj »iznašli« neverjetno mešanico ruskega, hrvaškega, slovaškega, ukrajinskega, nemškega in angleškega jezika. Tako sem hitro spoznala pomen internacionalnosti v praksi. To sem v teh dneh konkretno izkusila, kar sem sprejela kot izjemno izkušnjo.

Izredno sem hvaležna svojim staršem, lanskim erazmovcem in profesorici, ki so mi mobilnost predlagali, pa tudi šoli in organizaciji, ki nam je vse to omogočila. Sama si tako obsežnega finančnega zaloga nikakor ne bi mogla privoščiti.

Vsem vrstnikom toplo priporočam, da zgrabijo ponudbo in gredo na prakso v tujino. Takih priložnosti ni veliko in zanje se splača potruditi. Sama sem z mobilnostjo veliko pridobila. Predvsem vpogled v druge sisteme dela v vrtcu, drug način življenja, postala sem boljša v tujih jezikih in v komunikaciji nasploh, naučila sem se znajti v velikem mestu, uporabljati javne prevoze itn.

Jana Rudolf, 4. č

Budapest – my unforgettable experience

For the second year around our school implemented the Erasmus+ – Student exchange programme. Having been chosen to do my training last year in Milan, Italy, I decided to apply for the opportunity again this year, choosing Budapest, Hungary. And being lucky, I got the chance for the second time.

After 12 long hours of driving we finally arrived in Budapest, Hungary, at 8 am. Because there was a misunderstanding in the hostel we had 5 spare hours and decided to have a walk round the city. Even after being sleepy and cranky I could see that we were all going to make some unforgettable memories here. Living with 15 different people in a totally new city and environment has definitely acquired me with new valuable experience.

After a few days of adopting to the new surroundings we went to have our first day at the international kindergarten *Little star*. Overall everyone at the kindergarten welcomed us with opened arms, which was lovely as friendliness and support filled us with comfort. As there were 15 of us we worked in two shifts, the morning shift starting at 8 am and finishing at 2 pm and the afternoon one from 11 am to 5 pm. Because the kindergarten was located about an hour out of the city centre where we lived for two weeks, we had to leave the hostel at 7am to catch the first tram and then bus to the suburban of Budaörs.

Their regular day in the kindergarten looks a bit different from ours here in Slovenia. Besides the opening hours (the kindergarten there opens at 8 am whereas here at 6 or shortly after 6) there are nonetheless some things that aren't that different from ours. Children gather together in two groups regarding their age till 8.45h when each group goes to their own classroom. There they would continue to play till 9 am when it is time for breakfast.

In Hungary the cook brings the food to the children and plates it. They usually have some kind of bread with butter spread on it and salami or cheese, with some kind of vegetables aside as paprika, tomatoes, cucumbers ... I was really surprised as a lot of the children didn't want to eat anything and the teachers didn't even budge them to try.

The same repeated with lunch. The cook would bring and serve it and again a lot of children wouldn't even bother with it. They cooked usual, traditional meals such as pasta with poppy, jam or potatoes, soup made out of current ...

I noticed the same approach when it came to other activities. The children would play all they long, they did have what they call the *circle time* where they would play a game or two like Hot potato, London bridge, Goose goose duck; but that only happened once in two or three days. Otherwise the children would go outside and play till lunch time if the weather wasn't too cold or rainy. In comparison to the Slovene curriculum the Hungarian one lacks lead activities as well as set topics and simply required participation.

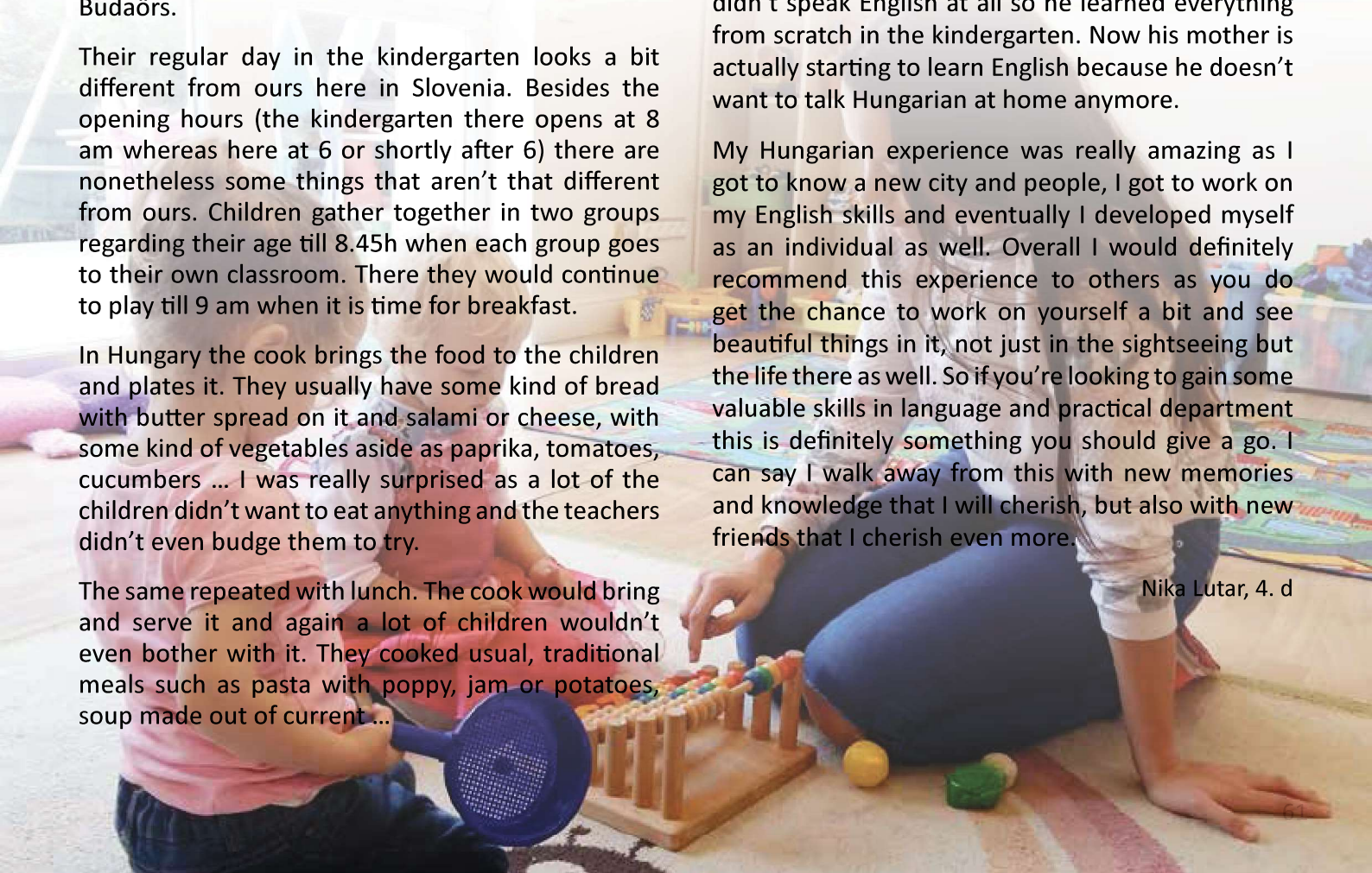
Nap time is different as well, as children don't have to sleep. They just have to stay silent so they don't wake up the other children. Around 8 children ended up sleeping out of 17 and believe me, having almost 20 cranky children till 5 pm is no joy, the teachers used to thank us a lot for staying till 5 pm on a daily basis.

Another noticeable difference was the children's social status. You could see the children were from affluent families just by the way they were dressed. Supposedly all the children had their own nannies and English teachers at home besides kindergarten teachers through the day.

One thing that positively surprised me was their knowledge of English as all of the children spoke it fluently. There was a boy in my group whose parents didn't speak English at all so he learned everything from scratch in the kindergarten. Now his mother is actually starting to learn English because he doesn't want to talk Hungarian at home anymore.

My Hungarian experience was really amazing as I got to know a new city and people, I got to work on my English skills and eventually I developed myself as an individual as well. Overall I would definitely recommend this experience to others as you do get the chance to work on yourself a bit and see beautiful things in it, not just in the sightseeing but the life there as well. So if you're looking to gain some valuable skills in language and practical department this is definitely something you should give a go. I can say I walk away from this with new memories and knowledge that I will cherish, but also with new friends that I cherish even more.

Nika Lutar, 4. d

Erasmus +, mobilnost učiteljev

(Dunaj, 6. 11. 2016–12. 11. 2016)

Program Erasmus+ spodbuja mobilnost strokovnih delavcev za namen poučevanja, izobraževanja, usposabljanja ali sledenja na delovnem mestu. Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina letos že drugič sodeluje v projektu. Prvenstveno zaradi prakse dijakin in dijakov Predšolske vzgoje, ki jo opravljajo v vrtcih treh mest sosednjih držav – v Milanu, Budimpešti in na Dunaju.

Na začetku novembra smo priložnost izkoristile tudi štiri učiteljice, saj smo želele pridobiti nove izkušnje in teoretično znanje.

Enotedenski program izobraževanja Erasmus+ – mobilnost učiteljev na Dunaju je bil sestavljen iz treh izobraževalnih sklopov:

1. predstavitev koncepta delovanja dvojezičnih in večjezičnih vrtcev Multika;
2. tridnevno opazovanje dela v enem od dvojezičnih vrtcev Multike;
3. predstavitev Pikler pedagogike z opazovanjem skupine.

Temeljni cilji vrtcev Multika se sicer bistveno ne razlikujejo od ciljev naših vrtcev. Spodbujajo spoštovanje drugih in drugačnosti, samostojnost otrok, reševanje konfliktov, raziskovanje okolja, sodelovanje, celostno izobraževanje – učenje z vsemi čuti, poudarjajo individualnost otroka ... Najzanimivejše je, kako se njihovo geslo *We live diversity* odraža tudi v njihovem delovanju. V vrtčevski skupini delujeta dva vzgojitelja (od katerih je eden pedagog, drugi ima lahko samo tečaj s tega področja), ki z otroki govorita vsak svoj jezik. Najpogosteje sta to angleščina in nemščina, ponekod pa tudi madžarščina ali ruščina (ustanoviteljica vrtcev je Rusinja). Pomembno je, da je delovni jezik za

vzgojitelja tudi njegov materni jezik ali ga je študiral na univerzi, saj le tako lahko zagotovijo dovolj visoko stopnjo obvladovanja jezika. Vrtec obiskujejo otroci iz narodnostno zelo različnih družin, le redki med njimi so Avstrijci.

Vodja vrtcev, ga. Heinzl, skupaj s partnerskim podjetjem Globus Group ponuja tudi izobraževanja za zainteresirane skupine vzgojiteljev, učiteljev, pedagogov. Skupina je pripravljena priti tudi v Slovenijo, ponujajo pa različne pakete izobraževanj.

Obisk vrtca, kjer deluje ga. Brigitte Moser po načelih Pikler pedagogike, je bil zame najzanimivejši. Predstavljen je bil koncept šole za starše mlajših otrok, ki temelji na osmih srečanjih. Starši in otroci so bili v večjem prostoru razporejeni ob stenah, sedeli so na tleh. Tako starši kot vzgojiteljica so bili zgolj pozorni opazovalci, v otrokovo spontano gibanje in igro so se vključili le takrat, ko jih je otrok potreboval, vendar zgolj kot svetovalci in razlagalci. Pikler pedagogika namreč temelji na opazovanju in spodbujanju otrokovega razvoja tako, da mu ponudimo spodbudno okolje, ki ga sam raziskuje in samostojno napreduje, brez vodenih dejavnosti. Odrasli smo ob njem, si vzamemo čas za otroka, čuječe spremljamo njegov razvoj, a vanj ne posegamo. Pozornost, mir in zaupanje staršev se vidno odražajo tudi na otrocih, ki so neverjetno samozavestni pri zahtevnih nalogah za njihovo starost in posledično tudi precej bolj samostojni.

Take vrste izobraževanje v tujini je dragocena izkušnja, ki bi jo moral vsak zaposleni v vzgoji in izobraževanju izkoristiti oz. se je sistematično udeleževati ciklično. Krasno bi bilo, če bi bilo tako izobraževanje tudi sistemsko rešeno in ne vezano zgolj na projekt. Na tak način si kot pedagogi širimo obzorja, spoznavamo nove in drugačne oblike dela v avtentičnem okolju, raziskujemo nove možnosti lastne prakse, povezujemo področje izobraževanja s trgom dela, predvsem pa sodelujemo v medkulturnem dialogu, ki bi moral biti temelj naše družbe. Prepogosto se namreč ujamemo v lastno miselno zanko, saj razmišljamo na ozko konvencionalen način. Včasih je dobro pogledati na stvari s popolnoma drugačnega zornega kota in stopiti iz svoje škatle (*»out of a box«*), kot pravijo Angleži.

Mateja Ceket Odar, prof.